

Standardy Ochrony Małoletnich w Muzeum Zamkowym w Pszczynie w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich

Celem Standardów Ochrony Małoletnich jest zapewnienie Wam sprzyjających warunków do rozwoju zgodnie z Waszymi indywidualnymi możliwościami i potrzebami w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa.

PODSTAWA PRAWNA:

- * Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 560 t. j.) – art. 22c, art. 22b.
- * Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt 6.

Muzeum Zamkowe w Pszczynie wprowadziło procedury mające na celu ochronę dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem. Chodzi tu przede wszystkim o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, wolności seksualnej i obyczajowości, przeciwko rodzinie i opiece, czci i nietykalności cielesnej oraz przestępstwa przeciwko wolności.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa Muzeum Zamkowe w Pszczynie wypracowało dokument dotyczący Standardów ochrony małoletnich, który pomoże nam i Wam tworzyć Muzeum przyjazne, bezpieczne i wolne od przemocy. Jest to wyrazem troski o ochronę w sytuacjach, w których czujesz się skrzywdzony. Troskę tę rozumiemy jako szczególną dbałość o godność oraz o dobro fizyczne i psychiczne. Pamiętaj, że:

- masz prawo do ochrony przed przemocą fizyczną, psychiczną i zaniedbaniem.
- prawo do ochrony przed przemocą oznacza, że bicie i poniżanie, krzywdzenie psychiczne, znęcanie się, okrutne i poniżające traktowanie są niedopuszczalne i karalne.
- nikt nie ma prawa Cię bić, prześladować, czy wykorzystywać w celach seksualnych.
- masz prawo do ochrony przed wszystkimi formami wykorzystywania seksualnego.
- nikt nie ma prawa Cię dotykać w sposób, którego sobie nie życzysz i nakłaniać lub zmuszać do kontaktów seksualnych.
- nikt nie ma prawa angażować Cię w produkcję narkotyków i handel nimi ani zmuszać czy namawiać do ich zażywania. Policja, nauczyciele i inne służby mają za zadanie chronić Cię przed dostępem do nich.
- masz prawo do życia bez wyzyskiwania i wykorzystywania, nikt nie może siłą zmuszać Ciebie do zrobienia niczego, a zwłaszcza czegoś złego. Nikt też nie może Ciebie zmuszać do pracy ponad siły ani wykorzystywać zarobkowo w inny sposób.
- masz prawo do życia bez przemocy i poniżania.
- masz też prawo do szukania wszelkiej pomocy, zawsze, gdy jesteś krzywdzony.

Pamiętaj, że przebywając w naszym Muzeum :

- musisz zachowywać się z kulturą,
- szanować innych,
- przestrzegać obowiązujących zasad i reguł porządkowych,
- wykonywać polecenia naszych Pracowników.

Pamiętaj, że jeżeli spotkało Cię w Muzeum, coś, czego nie akceptujesz, coś co Cię niepokoi, martwi, smuci, albo ktoś Cię skrzywdził lub zachował w sposób nieodpowiedni, albo w sposób, którego nie akceptujesz, śmiało możesz nam o tym powiedzieć i poprosić o pomoc każdego z Pracowników Muzeum. Postaramy się rozwiązać ten problem w taki sposób, abyś był bezpieczny.

§1

Zachowania niedozwolone w relacjach pomiędzy małoletnimi w i poza Muzeum Zamkowym w Pszczynie:

1. Przemoc fizyczna:

- to przemoc, w wyniku której doznajesz faktycznej fizycznej krzywdy lub jesteś nią potencjalnie zagrożony,
- krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko,
- może być czynnością powtarzalną lub jednorazową,
- to bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś.

2. Przemoc emocjonalna:

- przewlekła, нефizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania,
- zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, ignorowanie potrzeb emocjonalnych dziecka, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianie, oczernianie, odrzucanie, upokarzanie, straszenie, przypisywanie negatywnych cech dziecku, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem/opiekunem a dzieckiem,
- przemocą jest także nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, a także sytuacja, gdy dziecko jest świadkiem przemocy.

3. Przemoc seksualna:

- każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15 r.ż.,
- włączanie dziecka w aktywność seksualną: którą nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa,
- aktywność seksualna między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy,
- kontakt fizyczny (dotykanie intymnych części ciała, penetracja),
- bez kontaktu fizycznego — ekshibicjonizm, wszelkie formy werbalnego molestowania i skłaniania do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming (uwodzenie w Internecie w celu nawiązania kontaktu),
- komercyjne kontakty seksualne z dzieckiem (wyzyskiwanie seksualne dziecka), gdy w zamian za udział w czynnościach seksualnych dziecko otrzymuje korzyść lub obietnicę korzyści.

4. Zaniedbanie

- niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw przez rodziców, opiekunów, lub inne osoby zobowiązane do opieki, wychowania i ochrony dziecka. Obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat funkcjonowania, w którym rodzic/opiekun nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju i dobrostanu dziecka,
- może to dotyczyć takich obszarów jak: zdrowie, edukacja, rozwój emocjonalny, odżywianie, schronienie i bezpieczne warunki życia.

§ 2

Zasady i zakazy zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami Muzeum Zamkowego w Pszczynie

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo Uczestników podczas pobytu w Muzeum.
2. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników Muzeum, stażystów, wolontariuszy i praktykantów.

Pracownicy Muzeum

1. Nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy czytelnicy są przez nich traktowani sprawiedliwie. Pracownicy nie dzielą i nie dyskryminują (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).
2. Nie wykorzystują wobec uczestników relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
3. Nie stosują żadnej formy przemocy fizycznej, np.: zabieranie rzeczy, niszczenie rzeczy, bicie, popychanie, szturchanie, ograniczenie swobody ruchu, szczypanie, klapsy, pociągnięcie za włosy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk.
4. Nie stosują żadnej formy przemocy psychicznej, np. takiej jak:
  - izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu w grupie,
  - stygmatyzowanie z powodu ich zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej,
  - wyszydzanie, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie,
  - agresywne wypowiedzi, komentarze i ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych,
  - umieszczanie obraźliwych, ośmieszających czytelników rysunków, zdjęć i filmów;
  - rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających uczniów materiałów.
5. Nie stosują naruszających godność wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązują w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, w tym:

- nie czynią komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym,
  - nie stosują dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci,
  - nie stosują wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów,
  - nie piszą do uczniów wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili,
  - nie publikują żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o uczniach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, bez zgody zainteresowanych stron,
  - nie wdają się w prywatne rozmowy uczniów w mediach społecznościowych, nie zamieszczają komentarzy i nie udostępniają zdjęć, w jakimkolwiek podtekście lub kontekście, które mogłyby uczniom wyrządzić krzywdę.
6. Nie naruszają nietykalności osobistej.
  7. Nie zachowują się w sposób niestosowny, poufały, dwuznaczny.
  8. Nie zmuszają do odbycia jakiejkolwiek aktywności o charakterze seksualnym.
  9. Nie prowokują nieodpowiednich kontaktów.
  10. Informują uczestników, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
  11. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie uczestnika zapewniają obecność innej osoby dorosłej.

Kontakt pracowników z małoletnimi

Zasady nawiązywania kontaktu z małoletnimi w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych oraz w celach edukacyjnych lub wychowawczych:

1. Pracownicy traktują małoletniego czytelnika podmiotowo.
2. Kontakt pracowników nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany.
3. Kontakt z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków pracowników.
4. Pracownicy nie zapraszają małoletnich do swojego miejsca zamieszkania, nie spotykają się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
5. Pracownicy nie nawiązują kontaktów z uczestnikami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie do nich zaproszeń w mediach społecznościowych. Nie kontaktują się z nimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
6. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy), a rodzice/opiekunowie prawni małoletnich muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

§ 3

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi – zachowania niedozwolone

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Uczestnicy mają prawo do przebywania w bezpiecznym środowisku.
2. Uczestnicy mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w stosownych regulaminach.
3. Uczestnicy uznają prawo innych do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
4. Zachowanie i postępowanie wobec kolegów nie narusza ich poczucia godności osobistej. Uczestnicy są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między czytelnikami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu *proszę, dziękuję, przepraszam*; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Uczestnicy budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Uczestnicy okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szyczą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
8. W kontaktach między sobą czytelnicy nie zachowują się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.
9. Uczestnicy mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
10. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczestnicy nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych uczniów.
11. Uczestnicy mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności wulgarności oraz informowania pracowników o zaistniałych zagrożeniach.
12. Jeśli Uczestnik jest świadkiem stosowania przez innego Uczestnika jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy

dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w Muzeum Zamkowym w Pszczynie procedurami).

Niedozwolone zachowania małoletnich

1. Niedozwolone jest stosowanie niżej wymienionej agresji i przemocy wobec innych osób:

agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

- bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie;
- wymuszenia;
- napastowanie seksualne;
- nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
- fizyczne zaczepki;
- zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
- rzucanie w kogoś przedmiotami;

agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- obelgi, wyzwiska;
- wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
- bezpośrednie obrażanie ofiary;
- plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary,
- groźby;

agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- poniżanie;
- wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
- pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu);
- wulgarne gesty;
- śledzenie/szpiegowanie;
- obraźliwe SMS-y i MMS-y;
- wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania;
- telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające;
- niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
- straszenie;
- gapienie się;
- szantażowanie.

§ 4

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania małoletniego

1. Pracownik Muzeum Zamkowego w Pszczynie będący bezpośrednim świadkiem agresywnego zachowania małoletniego, jest zobowiązany do zareagowania na zaistniałą sytuację.
2. Jeżeli słowna reakcja nie pomaga, to pracownik Muzeum powinien odizolować małoletniego zachowującego się agresywnie od grupy.
3. W uzasadnionych przypadkach wzywa pomoc (dyrektora lub innego pracownika Muzeum).
4. Udziela niezbędnej pomocy pokrzywdzonemu małoletniemu.
5. Zapewnia bezpieczeństwo pozostałym małoletnim.
6. Ustala przyczyny agresji oraz przeprowadza rozmowę ze stronami konfliktu wskazując na niestosowne zachowanie.
7. O zdarzeniu informowany jest dyrektor a w dalszej kolejności rodzice agresywnego małoletniego.
8. Jeżeli wymaga tego sytuacja to dyrektor Muzeum podejmuje decyzję o wezwaniu policji w celu podjęcia interwencji, która zapewni bezpieczeństwo małoletnim i pracownikom Muzeum.

§ 5

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet powinny być obwarowane następującymi regułami:

1. Nie powinniście ufać osobom poznanym za pośrednictwem Internetu.
2. Nie powinniście spotykać się z osobami poznanymi przez Internet. Jeżeli jednak chcesz się spotkać z taką osobą, pamiętajcie:
  - tylko za zgodą rodzica;
  - najlepiej pierwszy raz pod nadzorem rodzica, ewentualnie w towarzystwie kolegi i koniecznie w miejscu publicznym.
3. O każdej propozycji spotkania od nieznanych osób w Internecie, koniecznie informujcie rodziców i nie spotykajcie się z taką osobą bez ich zgody i nadzoru.
4. Nie pokazujcie swoich danych osobowych nieznanym osobom w Internecie.
5. Używane komunikatory internetowe powinny służyć Wam jedynie do kontaktów z kolegami i rodziną.
6. Musicie pamiętać, że hejt w Internecie jest przestępstwem i że sąd rodzinny, może nałożyć na Was karę za jego popełnienie.

§ 6

Ochrona wizerunku małoletniego

1. Muzeum zapewnia ochronę Waszego wizerunku.
2. Muzeum powinno dysponować zgodą rodziców lub opiekunów prawnych na przetwarzanie Waszych danych w zakresie wizerunku.
3. Zgoda rodziców lub opiekunów prawnych nie jest wymagana na rozpowszechnianie wizerunku osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza.

§ 7

Dodatkowe wsparcie dla dzieci i młodzieży

1. Bezpłatny telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży czynny całą dobę przez cały tydzień: 116 111. Informacje można uzyskać wchodząc na stronę: www.116111.pl.
2. Dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka dostępny przez całą dobę i przez 7 dni w tygodniu pod numerem: 800 12 12 12. Możesz też napisać do ekspertów na czacie, który znajdziesz na stronie Rzecznika: www.brpd.gov.pl. Wsparcie i pomoc udzielana jest za darmo.
3. Telefon alarmowy 112.
4. Policja 997.
5. Pomoc Psychologiczna: 22 425 98 48. Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie. Dzwoniąc pod numer infolinii można uzyskać wsparcie, pomoc psychologiczną, informacje o obowiązujących w Polsce przepisach i procedurach oraz o placówkach udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Telefonując pod wskazane numery możesz porozmawiać o przyjaźni, miłości, dojrzewaniu, kontaktach z rodzicami, rodzeństwem, problemach w szkole czy swoich emocjach, których doświadczasz. Możesz również uzyskać pomoc w sytuacji, kiedy czujesz się dyskryminowany oraz kiedy doświadczasz przemocy lub jesteś jej świadkiem.

PAMIĘTAJ, że każdy ma prawo do poszanowania swojej godności.

JEŚLI sam/a doświadczasz krzywdy lub jesteś świadkiem krzywdzenia innej osoby to natychmiast powiedz o tym komuś dorosłemu np. dyrektorowi Muzeum lub innemu dorosłemu, który jest dostępny na terenie Muzeum Zamkowego w Pszczynie.

PAMIĘTAJ, ZAWSZE MOŻESZ LICZYĆ NA PRACOWNIKÓW MUZEUM ZAMKOWEGO W PSZCZYNIE.